

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0319-358
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
ID ОП у ЄДЕБО	95
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://naqa-my.sharepoint.com/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?originalPath=aHR0cHM6Ly9uYXFhLW15LnNoYXJlcG9pbmQuY29tLzpmOi9nL3BlcnNvbmFsL215ZXZzdGlmZWlldl9uYXFhX2dvdI91YS9FaXVuaGRoLWVhfQkZoTnNaTWFDZmZfa0JRSjRYVHkzT05xYUg5bU84Q1dvTnVnP3J0aW1lPXBh4RGFxa3AzMTBn&id=%2Fpersonal%2Fmyevstifeiev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%20%2E0%2F01%2F0358%20%28%D0%90%2D19%2D0319%2D358%29%2F1%2E%20%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fmyevstifeiev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%20%2E0%2F01%2F0358%20%28%D0%90%2D19%2D0319%2D358%29
Посилання на звіт експертної групи	https://naqa-my.sharepoint.com/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?originalPath=aHR0cHM6Ly9uYXFhLW15LnNoYXJlcG9pbmQuY29tLzpmOi9nL3BlcnNvbmFsL215ZXZzdGlmZWlldl9uYXFhX2dvdI91YS9FaXVuaGRoLWVhfQkZoTnNaTWFDZmZfa0JRSjRYVHkzT05xYUg5bU84Q1dvTnVnP3J0aW1lPXBh4RGFxa3AzMTBn&id=%2Fpersonal%2Fmyevstifeiev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%20%2E0%2F01%2F0358%20%28%D0%90%2D19%2D0319%2D358%29%2F5%2E%20%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%90%2D19%2D0319%2D358%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fmyevstifeiev%5Fnaqa%5Fgov%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%20%2E0%2F01%2F0358%20%28%D0%90%2D19%2D0319%2D358%29

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	11.02.2020 р.
№ протоколу	№70
Доповідач	Бахмат Н.В.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<x> відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Е	Дисципліни ОП «Математичні методи у педагогічних дослідженнях», «Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти» та «Інформаційні технології у процесі викладання у ВНЗ» викладаються іноземною мовою. В освітній програмі нечітко сформульована цілі, які не відповідають місії та стратегії ЗВО. Відсутність опису основного фокусу ОП та спеціалізації. Регіональний і галузевий контекст визначено недостатньо. Відсутність анкетування студентів щодо визначення цілей та ПРН. Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що вони не були задіяні до визначення цілей та програмних результатів навчання.	Е	Визначено суттєві недоліки, які можна усунути впродовж року.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Е	Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти володіння двома іноземними мовами (англійською, угорською), що посилює конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Дисципліни які відповідають за підготовку вчителя початкової школи знаходяться в площині не обов'язкового вивчення (вибірковий блок, їх перелік є недостатній), лише одна обов'язкова навчальна дисципліна «Технології професійного розвитку майбутнього вчителя початкової школи», хоча за ними присвоюється кваліфікація вчителя початкової школи. Здобувачі, які вступили на навчання на загальних умовах і на умовах перехресного вступу навчаються за одним навчальним планом	Е	Визначено суттєві недоліки, які можна усунути впродовж року.

		і отримують однакову кваліфікацію. Навчальним планом не передбачено години на самостійну роботу студента над магістерською роботою в першому, другому та третьому семестрі. Недостатньо представлено право студентів на індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Запропоновано два блоки навчальних дисциплін (по 7 у кожному), з яких студент може обрати один. За додатковою спеціальністю не передбачено практики та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти.		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Загальні правила прийому є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Публічність доступу до документів ЗУІ, які регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Здобувачі вищої освіти за цією ОП мають можливість брати участь в програмах міжнародної академічної мобільності. В правилах Прийому на навчання до ЗУІв назві ОП не відображено додаткову кваліфікацію, за якою відбувається професійна підготовка фахівців та не міститься інформація про їх кваліфікацію. Відсутність діючих правил для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Співпраця із закордонними закладами освіти, міжнародними фондами. Вільний вибір здобувачами вищої освіти теми наукового дослідження. Професійне зростання викладачів через міжнародні стажування / підвищення кваліфікації. контексті студентоцентрованого підходу негативним, на нашу думку, виступає відсутність жодних важелів впливу здобувачів вищої освіти щодо вибору форм, методів навчання і викладання. Відмічено застарілість змісту, джерельного забезпечення і самої структури робочих програм та фактичну відсутність їх моніторингу задля вдосконалення їхнього змісту. Не зафіксовані факти впровадження в освітній процес досягнень світової науки. Не всі теми магістерських робіт є	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		коректними і відповідають спеціальності “Початкова освіта”.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	У Закарпатському угорському інституті ім.Ф. Ракоці II розроблено Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II, яке чітко визначає основні засади політики оцінювання; правила забезпечення об'єктивності оцінювання. Під час зустрічі здобувачі освіти підтвердили той факт, що вони дійсно ознайомлені з критеріями оцінювання кожної дисципліни та знають порядок складання іспитів та заліків. ПРН, заявлені в табл. 3, не співпадають з ПРН, зазначеними в ОП. Окрім того, робочі програми навчальних дисциплін також не містять інформації щодо ПРН. Не всі робочі програми навчальних дисциплін містять критерії оцінювання. Порушення положення про оцінювання (100 б шкала та 5 бальна).	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 6. Людські ресурси	В	НПП кафедри педагогіки та психології постійно працюють над підвищенням рівня професійної та академічної кваліфікації шляхом проходження стажування в Україні та закордоном. Наявність практики залучення до викладання професіоналів-практиків закордонних ЗВО Угорщини та інших країн. Не всі дисципліни співвідносяться з відповідними ПРН. Наявна недостатня обґрунтованість відповідності деяких викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. Недостатня частка НПП, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності “Початкова освіта”. Відсутність залучення практиків для проведення аудиторних занять.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Матеріально-технічна база достатня для формування комфортного академічного середовища, що забезпечується високим рівнем фінансування. Створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Побудовано новий оздоровчо-спортивний центр, що є важливим для фізичного здоров'я здобувачів освіти цієї ОП. Хороші умови навчання та проживання у гуртожитках. Безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Зафіксовано відсутність інформаційної підтримки для здобувачів освіти на сайті закладу. Організаційну структуру ЗУІ представлено лише схематично. Жодної інформації про президента, ректора, проректорів, працівників відділів, колективів кафедр немає. Жодне з посилань на сторінці з заявленими навчально-методичними матеріалами не дозволяє ознайомитися саме з цими матеріалами. Відсутність у бібліотечному фонді закладу україномовної літератури за ОП. У відомостях про самооцінювання стверджується, що проводиться анонімне анкетування студентів ОП щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції, проте результатів опитувань не представлено.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	Позитивною практикою у ЗВО є створення Підрозділу щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників із метою сприяння реалізації права студентів і випускників на працю й забезпеченню випускників першим робочим місцем в академії. В ЗУІ налагоджена система організації працевлаштування випускників інституту, яка реалізується на етапах: вивчення потреби в кадрах, встановлення договірних відносин з навчальними закладами, освітніми організаціями, одержання даних про місця роботи, розподіл випускників, встановлення зв'язків з випускниками пов'язаних з якістю підготовки випускників. Створена Громадська організація «Спілка випускників ЗУІ», метою якої є: сприяння професійному зростанню випускників ЗУІ; створення умов для більш повної їх самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших видах діяльності, умов для спілкування випускників, здобувачів і викладачів інституту, забезпечуючи інформаційний обмін серед випускників. Незавершеність розробки внутрішньої системи якості вищої освіти. Недостатньо представлені результати задоволеності роботодавців ОП; інформація щодо змістовного залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП академічної спільноти. Відсутній опис	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		механізму акумуляції пропозицій щодо вдосконалення якості освіти.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Звертає на себе увагу динамічність розробки документальної бази з різних аспектів функціонування інституту; спостерігається швидке реагування на нововведення в нормативно-правовому полі. Такі документи, як колективний договір, Правила внутрішнього розпорядку Інституту, посадові інструкції на сайті ЗУІ відсутні.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 10. Навчання через дослідження	–	Критерій не застосовується	–	–

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків GER резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Характеристика освітньої програми:

- 1.1. привести у відповідність кваліфікації ОП до галузі знань і спеціальності 013 Початкова освіта, оскільки кваліфікація «Викладач з педагогіки» присвоюється у відповідності до типу ОП та її змісту і стосується освітньо-наукової програми, а акредитується освітньо-професійна програма;
- 1.2. узгодити кваліфікації, визначені в НП та ОП;
- 1.3. конкретизувати та уточнити мету, основний фокус, особливості ОП, загальні та фахові компетентності відповідно до спеціальності 013 Початкова освіта;
- 1.4. привести у відповідність до 8 рівня НРК інтегральну компетентність;
- 1.5. встановити відповідність компетентностей в ОПП до компетентностей за НРК;
- 1.6. відкоригувати поняттєво-термінологічний апарат відповідно до законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», зокрема «вищий навчальний заклад» змінити на «заклад вищої освіти»; «загальноосвітні навчальні заклади» – на «заклади загальної середньої освіти», «педагогічно-навчальне виховання» – на «виховання», «початкове навчання» – на «початкова освіта» тощо;
- 1.7. залучати до процесу визначення цілей та програмних результатів навчання й оновлення ОП стейхолдерів.

2. Структура та зміст освітньої програми:

- 2.1. усунути дублювання у змісті НП дисциплін «Менеджмент освіти» та «Управління навчально-виховним процесом у початковій школі»;
- 2.2. для надання додаткової кваліфікації «практичний психолог» ввести в НП відповідну практику та атестацію здобувачів вищої освіти, забезпечити достатній обсяг і кількість ОК для цієї додаткової кваліфікації;
- 2.3. привести у відповідність ОК, вивчення яких забезпечує підготовку вчителя початкової школи, а не викладача вищої школи, на підготовку яких відведено значну кількість кредитів;
- 2.4. перемістити дисципліни, що забезпечують підготовку вчителя початкової школи закладу загальної середньої освіти (в ОП кваліфікація «вчитель початкової освіти»), з блоку вибірових до блоку дисциплін обов'язкової професійної підготовки;
- 2.5. оновити робочі програми навчальних дисциплін на предмет введення в їх зміст компетентностей, які формуються у студентів у процесі вивчення навчальних дисциплін, та ПРН;
- 2.6. розглянути можливість введення до ОПП ОК, що пов'язані з підготовкою вчителя Нової української школи;
- 2.7. визначити чіткий механізм індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін, надати можливість вибору дисциплін з інших ОП (зокрема і тих, спеціальності яких напряму не пов'язані із спеціальністю здобувача освіти) для побудови індивідуальної освітньої траєкторії студентами;
- 2.8. забезпечити розвиток навичок soft skills у процесі вивчення ОК, у позааудиторних заходах та під час проходження різних видів практик, у частині взаємодії всіх стейкхолдерів, що забезпечить гармонійну соціалізацію майбутніх фахівців з початкової освіти в умовах розбудови та реформування освітнього середовища.

3. Доступ до ОП й визнання результатів навчання:

- 3.1. розмістити на сайті ЗВО програми вступних випробувань у магістратуру (з педагогіки та психології, додаткового вступного випробування з Педагогіки та методики викладання фахових дисциплін (для перехресників) українською мовою, а не лише угорською, що унеможливило б вступ абітурієнтів, які не володіють угорською мовою або бажають здійснювати підготовку до вступу державною мовою);
- 3.2. оновити в програмах вступних випробувань списки рекомендованих джерел для підготовки до вступу;
- 3.3. розробити механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті;

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- 4.1. вилучити «Науково-педагогічну практику у ВНЗ» з НП та ОП, яка стосується освітньої-наукової програми, а акредитується освітньо-професійна програма;
- 4.2. оновити зміст робочих програм (згідно з Рекомендацією до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни” (додаток 2) листа Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 р. № 1/9-434) та відповідно до реформування освіти, реалізації концепції Нової української школи;
- 4.3. урегулювати систему анкетування здобувачів вищої освіти у ЗВО щодо їх задоволеності формами, методами та технологіями навчання і викладання певних освітніх компонентів;

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

- 5.1. розробити та оприлюднити на сайті ЗВО програму кваліфікаційного іспиту та критерії оцінювання;
- 5.2. визначити в робочих програмах навчальних дисциплін чітко результати навчання та критерії їх оцінювання;
- 5.3. популяризувати академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти через різноманітні форми роботи (семінари, «круглі столи» тощо).

6. Людські ресурси:

- 6.1. посилити групу забезпечення ОП представниками НПП із професійною відповідністю спеціальності 013 Початкова освіта;
- 6.2. посилити роботу щодо відповідності академічної та/або професійної кваліфікації НПП дисциплінам, цілям та ПРН;
- 6.3. залучити до аудиторних занять професіоналів-практиків галузі Початкова освіта;
- 6.4. мотивувати та стимулювати НПП до вдосконалення професійної та викладацької майстерності, до участі в програмах / заходах міжнародної академічної мобільності, публікацій у провідних закордонних та вітчизняних наукометричних і фахових виданнях, участі у Міжнародних та всеукраїнських конференціях, конкурсах, симпозіумах;
- 6.5. запровадити відкриту та прозору систему рейтингування НПП університету.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

- 7.1 оновити та розширити інформаційне наповнення сайту ЗВО;
- 7.2 розмістити навчально-методичне забезпечення дисциплін на сайті ЗВО, зокрема українською мовою;
- 7.2. посилити матеріально-технічну базу забезпечення ОПП.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

- 8.1. сформувати внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в університеті;
- 8.2. систематично залучати роботодавців та інших стейкхолдерів до процесу внутрішнього забезпечення якості ОП;
- 8.3. до процесу періодичного перегляду ОП залучати представників студентського самоврядування.

9. Прозорість та публічність:

- 9.1. розмістити необхідну інформацію на веб-сайті: положення, документи, різні види діяльності;
- 9.2. своєчасно відповідно до регламенту оприлюднювати зауваження та пропозиції від стейкхолдерів до проекту ОП.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

◇ акредитацію ОП

<x> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА